

MÖRSETEKENS

COLOFON

Redactie

Frauke Bokker	verspreiding
Wendy Buysse	redactie
Ineke Kester	redactie
Yvonne Nicasië	vormgeving
Ger Koper	webmeester
Bart Hagedoorn	redactie
Nidia Gans	redactie/social
Rémon de Jong	redactie
Lia van der Laan	puzzels/redactie

Steungroep:

Marco Versluis	wijk-regisseur Leiden West
----------------	-------------------------------

Voorzijde: Lichtend Morsdistrict

Morsetekens is ook digitaal
beschikbaar op onze website
en facebook:
www.morsetekens.nl

Morsetekens

Dit magazine is ter bevordering van de onderlinge communicatie samengesteld voor het Morsdistrict te Leiden en door vrijwilligers uit het Morsdistrict.

We houden u zoveel mogelijk op de hoogte over allerlei gebeurtenissen in de wijk, mede ook door informatie die u ons stuurt. Voor het insturen van informatie zie de sluitingsdata.

In dit nummer o.a.:

- Ontwikkeling Diamantplein
- Nieuwe redactie
- Mors8 wandeling
- Plesmanplein en Vondelkwartier
- Update Werninkterrein
- Dieren van de Mors
- GGZ Rivierduinen
- Tiny Forest park Kweeklust
- Lage Mors tegen hoogbouw
- Ga goed, Ga LED

Correspondentie

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Huis van de Buurt Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
info@morsetekens.nl

2021

Sluitingsdatum insturen kopij:

1e nr: 14 februari

2e nr: 16 mei

3e nr: 29 augustus

4e nr: 14 november

Versijning:

1e nr : 14 maart

2e nr: 27 juni

3e nr: 3 oktober

4e nr: 12 december

Versijnt in:

Morsdistrict (Postcodegebied 2332)

Oplage: 4000

Voor meer informatie en/of advertentie-
mogelijkheden verwijzen wij naar onze
website www.morsetekens.nl

Redactioneel

Als dit nummer van Morsetekens op uw deurmat valt, is het bijna kerst. En ja, ook de kerst wordt bijzonder dit jaar, met minder mensen en met meer thuis zijn. Daarom besteden mensen wat meer aandacht aan het huis versieren en gezellig maken. Enkele voorbeelden uit de wijk ziet u op de voorpagina.

Wilt u van al dit moois genieten of van de natuur in de wijk, dan kunt u de Mors8-wandeling lopen die redacteuren, voor u, Morsbewoners, hebben gelopen en beschreven.

Het is alweer het derde nummer onder de coronamaatregelen. We willen niet in herhaling vallen, maar het blijft invloed hebben op ons leven. Al gaan de meeste zaken gewoon door, soms in aangepaste vorm, zoals digitale bijeenkomsten voor gebiedsvisies en plannen van de gemeente voor het Vondelkwartier en Werninkterrein. U leest ook wat de Morsbewoners ervan vinden.

De verbouwing van het Diamantplein lijkt nu eindelijk binnenkort van start te gaan. De winkeliers kijken er naar uit. We doen ook een oproep om lokaal te kopen. Dat versterkt onze wijk. En wilt u wat vertier voor uw huis, kijk dan naar de tip van de cultuurcoaches.

In de afgelopen maanden is onze redactie verstrekt met drie mensen. Daar zijn we erg blij mee. Zij stellen zich in dit nummer voor.

We wensen u allen een fijne kersttijd in de Mors en het allerbeste voor 2021.

De redactie

Donateurs bedankt!

Geweldige bijdrage laatste kwartaal

Sinds de start van onze wervingsactie hebben veel mensen gereageerd door een gift te doneren. Tot nu toe is er al €1250 opgehaald waarvan meer dan €500 het laatste kwartaal, heel veel dank daarvoor!

Steun ons werk met een gift
Helaas is dat nog lang niet genoeg. We hebben per jaar zo'n € 5000 nodig om vier nummers te kunnen maken. We hebben goede hoop op een bijdrage uit het wijksubsidiefonds van de gemeente in het komend jaar, maar daar moet nog flink wat bij. Wij bezorgen Morsetekens bij zo'n 4000 huishoudens. Als elk huishouden een kleine bijdrage stort, dan komen we met gemak aan het benodigde bedrag. Niet iedereen heeft het even breed en je bepaalt zelf wat je kunt bijdragen. Elke bijdrage telt, hoe klein ook, we zijn daar blij mee.

Hoe moet dat dan doneren?

Het gemakkelijkste kan dat door de bijgaande QR-code met je telefoon te lezen. Die stuurt je meteen naar onze webstek waar je kunt kiezen uit betalen met iDeal of PayPal.

Doe je het liever op de ouderwetse manier? Dat kan ook, het IBAN is NL19 SNSB 0787 8562 23 en de begunstigde de Stichting Vrienden van Morsetekens te Leiden.

Bij voorbaat dank voor uw steun!
Namens stichting Vrienden van Morsetekens

Ger Koper

QR code Morsetekens

Morsetekens-JA sticker blijft!

Sinds oktober is het ook in Leiden verboden om ongeadresseerd reclamedrukwerk te verspreiden. Er zijn nog maar twee soorten brievenbus-stickers:

NEE/NEE-sticker: u wilt geen huis-aan-huis bladen (zoals de Stadskrant) ontvangen. JA-sticker: u wilt wel ongeadresseerd reclamedrukwerk ontvangen. Plakt u geen sticker op uw brievenbus, dan ontvangt u alleen huis-aan-huisbladen en bewonersbrieven van de gemeente en dus ook ons magazine Morsetekens.

Heeft u een NEE/NEE-sticker en wilt u ons magazine Morsetekens blijven ontvangen, dan heeft u een Morsetekens-JA-sticker nodig.

U kunt die sticker krijgen bij

- het Huis van de Buurt Morschwijk
- bakker Raaphorst
- de fietsenmaker van Polanen
- Deksels.

U kunt ook een verzoek indienen via info@morsetekens.nl en dan plakken we er een op uw brievenbus.

Nieuwe redactie

Wij zijn blij onze drie nieuwe redactieleden te mogen voorstellen:

Wij zijn Rémon de Jong en Nidia Gans. Rémon is 31 jaar en vanaf

zijn geboorte woonachtig in de Hoge Mors (met een kleine Amsterdamse onderbreking van 3 jaar). Tijdens zijn studie in Amsterdam heeft hij zijn studiegenoot en latere vriendin Nidia ontmoet. Nidia Gans is 29 jaar en opgegroeid in de Zaanstreek. Sinds 2016 wonen wij samen in de Hoge Mors. Wij komen Morsetekens versterken en

zullen ons voornamelijk bezig houden met de social media kanalen Facebook en het pas aangemaakte Instagram account. Volg jij Morsetekens al op social media?

Mijn naam is Bart Hagendoorn.

Ik ben 41 jaar, en ik woon... niet in de Mors. Ik ben bij de redactie gekomen omdat ik gek ben op schrijven. Ik houd ervan als mensen uit een buurt elkaar leren kennen in plaats van langs elkaar heen te leven. Ik woon in Oegstgeest en ben daar actief als bestuurslid van een EHBO-vereniging.

Kinderdagverblijf
Buitenschoolse opvang

LEIDEN

Plezier
Ervaring &
Ontwikkeling
Vertrouwen
Ontzorgen

- Aparte babygroep
- Warme maaltijden op het kinderdagverblijf
- Gevarieerde activiteiten en veel uitstapjes
- Combinatie van verschillende BSO's mogelijk
- SportBSO en ZwemBSO
- Topgroep: speciaal voor de oudste kinderen
- Voorschoolse opvang vanaf 7.30 uur

WWW.WONDERLANDKINDEROPVANG.NL

Wonderland geeft Kinderen de ruimte

Volg ons ook op:

E Info@wonderlandkinderopvang.nl **T** 085 27 33 447

Ontwikkeling Diamantplein

In de afgelopen jaren zijn veel winkels verdwenen uit het winkelcentrum: de slager, de videotheek, de winkel voor huishoudelijke artikelen, de kaas- en notenboer, de fotowinkel, een kledingwinkel en recentelijk nog de bloemenzaak. Op dit moment is de leegstand 38% volgens cijfers van de gemeente. Leegstand maakt het winkelcentrum minder aantrekkelijk.

Gelukkig zijn er plannen voor de nabije toekomst. Eigenaar TOPMUNT BV wil de vrijgekomen winkelruimte verhuren aan een tweede supermarkt. Dat leidt - helaas ook - tot een minder divers winkelaanbod. Maar na de verbouwing blijft er ruimte voor kleinere ondernemingen. Plannen daarover verkeren in verschillende stadia. De bakker gaat naar de buitenrand van het Diamantplein en wil er een terrasje bij maken. De kapper komt aan de buitenkant van het centrum en ook de kruidenier krijgt een plaats, net als de stomerij annex sleutelmaker en de dierenwinkel. Over de drogist is niets bekend en de slijter zal verdwijnen.

Een verbouwing van een winkelcentrum is een spannende tijd voor ondernemers, zeker in de huidige coronacrisis. De verbouwing was dit najaar gepland maar is verschoven naar medio januari om de winkeliers de gelegenheid te geven in de Kerstperiode nog goede zaken te doen. De afronding wordt verwacht in augustus. We doen dan ook een oproep aan de Morsbewoners om de kerstinkopen lokaal te doen, op het Diamantplein!

Op de volgende pagina's laten we enkele winkeliers en de ontwerpgroep aan het woord.
Redactie Morsetekens

De Viskiet blijft

14 maart 1980 openden wij onze winkel. Wij bestaan dit jaar dus precies 40 jaar! Wij hebben dit altijd met veel plezier gedaan en doen dat nog steeds.

Twee jaar geleden zijn wij gestopt met het verkopen van vogels en hebben wij onze aquariumhoek opgeknapt en een hele nieuwe aquariumstelling aangeschaft! Voor de mensen die ons nog niet goed kennen: voor vogelzaden en toebehoren kun je nog wel bij ons terecht. Ook voor hond, kat en knaagdier en de hengelsportliefhebber hebben wij een leuk assortiment.

40 jaar is een hele lange tijd en we hebben dan ook veel lief en leed gedeeld met veel mensen in de wijk. Dat schept een hele speciale band. Het Diamantplein is de laatste jaren erg veranderd. Er zijn veel winkeliers weggegaan en het centrum is toe aan een grote opknappbeurt. Dat gaat nu gebeuren en we hopen dat het straks een mooi centrum wordt waar het voor iedereen weer fijn is om naar toe te komen.

Het is leuk om te vermelden dat wij in het winkelcentrum blijven en nog een aantal jaren doorgaan. Het zal wel een hele klus worden omdat we moeten verhuizen binnen het winkelcentrum. Maar we gaan er met goede moed tegenaan!

Groeten en tot ziens in onze winkel! *Peter en Saskia*

HetGemakVan stoot slijterij af

HETGEMAKVAN, beter bekend als WIJNHANDEL JAN TOET die sinds 1968 is gevestigd op het Diamantplein, kiest ervoor niet op het aanbod van Topmunt B.V. na de verbouwing van het Diamantplein in te gaan.

"Een kleinere winkel met een huurverhoging van zo'n 300 Euro per maand daar pas ik voor" zegt de ondernemer Marcel Toet. "Dan concentreer ik me liever op datgene waar we ook goed in zijn: Feesten & Partijen."

Vele jaren is WIJNHANDEL JAN TOET in combinatie met Party-verhuur HETGEMAKVAN het adres voor het verzorgen van feesten en partijen. Statafels, tapinstallaties, borden en bestek, terrastheaters, ze hebben het allemaal. "Op dit moment zijn we in gesprek met collega slijters voor een eventuele samenwerking.

De combinatie Partyverhuur en Drank vanaf één adres is altijd ideaal geweest. En nu wij als concurrent op het gebied van drank "wegvallen" ontstaan er voor collega slijters kansen. Het uitleveren van dranken aan restaurants, cafés en sportverenigingen daar gaan wij gewoon mee door."

"Wij kijken terug op een leuke en gezellige periode en danken al onze klanten voor de vele jaren die wij hen van dienst mochten zijn. En mocht je ons heel erg missen, maak er dan een feestje van!"

Ger Koper

Ontwerpgroep Diamantplein

In november 2019 presenteerde de gemeente Leiden de eerste (her)ontwikkelingsplannen voor het winkelcentrum Diamantplein aan de bewoners van de Mors. Eigenaar TOPMUNT B.V. was bereid te investeren in een herinrichting en tevens opwaardering van dit winkelcentrum.

Tijdens de presentatie heeft de gemeente gevraagd of bewoners van de Mors wilden meedenken over de toekomstige herinrichting van de buitenruimte van het Diamantplein e.o. Negen personen hebben zich toen aangemeld voor deze 'ontwerpgroep'. Na enige vertraging vanwege vergunningsprocedures zijn er in zomer en najaar 2020 twee bijeenkomsten geweest. De groep bestaat uit projectmedewerkers van de gemeente (projectmanager en medewerkers/deskundigen verkeer, groen, verharding en riolering) en wijkparticipanten (wijkbewoners, bewoners boven het winkelcentrum, winkeliers/kraamhouder).

A vanaf het begin was er een open en positief ingestelde overlegsfier. Er was vertrouwen in wederzijdse bedoelingen en kwaliteiten.

Het eerste overleg was met name gericht op elkaar leren kennen en elkaars kwaliteiten kunnen zien. Op basis van aanleunende projecten zoals Het Morslint, het Morspark, Granaatplein/Deksels, bouwplan Opaalstraat (oude Radius-locatie), bouwplan Denksportcentrum en natuurlijk de aanpassingen van het winkelcentrum zelf is de begrenzing van het project vastgelegd.

Vanwege het uitstel van de bouwplannen Opaalstraat en het Denksportcentrum zoomt de ontwerpgroep nu vooral in op het gebied Diamantplein, Robijnstraat/deel voor Gezondheidscentrum en Apotheek, Diamantstraat/oversteek naar Granaatplein én het Granaatplein zelf. Het Granaatplein wordt als te winde-riq ervaren.

Op basis van de wederzijdse inbreng heeft de gemeente een voorlopig ontwerp gemaakt. De genoemde thema's zijn:

- Groen: Een Groene Granaat, Er mag een ander tapijt (verharding, groen, kleur) komen
- Functionaliteit: looproute, fietsroute, fiets-parkeren auto-parkeren), Morslint erbij betrekken
- Biodivers
- Verblijven: zitten, praatje, koffie, spelen

Een en ander is verbeeld in sleutelwoorden als: vorm, functie, gevoel en klimaat.

Een mooie en creatieve omschrijving van het voorlopige ontwerp is te vatten in de tekst:

“De overblijvende ruimte, naast werkelijke loop- en fiets- en auto-ruimte, is een verkeersluwe ruimte waar groen en verblijven een plek krijgen. De groen verblijfsplek is vormgegeven als een ‘geëxplodeerde diamant’. De scherven liggen los van elkaar waardoor er paden ontstaan en liggen scheef in het maaiveld. Hiermee ontstaat er een speels geheel van verschillende hoogtes waarop gespeeld en gezeten kan worden. De verharding krijgt een warmere uitstraling. De beplanting bestaat uit meerkleurige vaste planten, lage heester, meerstammige boompjes en het behoud van goede aanwezige bomen.”

Het ontwerp is zodanig dat dit in verschillende fases kan worden aangelegd.

Deze fases worden bepaald door het werkelijke tijdstip van de bouwkundige aanpassingen van het winkelcentrum, het tijdstip van de vervanging van de huidige rioleringen en de wel/niet vervanging van het Denksportcentrum.

Net voor de verschijning van dit magazine, op maandag 14 december, heeft de gemeente het voorlopige resultaat, in de vorm van een bewonersbrief en een online-informatiesessie, bekend gemaakt aan een deel van de bewoners van de Mors. Dezelfde informatie is daarna ook opgehangen in een van de lege winkels, waarmee iedereen in de Mors zichzelf kan informeren en zo nodig reageren.

Joan Goselink (deelnemer ontwerpgroep Diamantplein)

Najiha over huiswerkbegeleiding

De aanleiding om een huiswerkbegeleidingsgroep op te zetten, was de vraag van moeders uit de wijk. Door haar ervaring, opgedaan in het diaconaal Centrum De Bakkerij o.l.v. Anton Dronkers, startte Najiha ongeveer 14 jaar geleden samen met twee vriendinnen Saida en Nadia de eerste lessen.

In het begin begeleidden ze alleen kinderen op de basisschool, later met de komst van de vrijwilligers Ruud en Haye ook kinderen op de middelbare school. De huiswerkbegeleiding staat open voor alle kinderen in de wijk. Zij krijgen een keer per week individueel of in een groep begeleiding. Momenteel zitten de meeste kinderen in groep 5 tot en met 8. Helaas moeten zij stoppen met het begeleiden van kinderen uit groep 3 en 4 vanwege een tekort aan vrijwilligers. Najiha vindt de samenwerking met het buurthuis erg prettig. Ze kunnen gebruik

maken van de faciliteiten van het buurthuis zoals ruimtes voor de lessen en kasten om de boeken en schriften in op te bergen. Ook is ze heel blij en dankbaar met de inzet en het enthousiasme van de vrijwilligers. Indien de vrijwilligers tegen vragen of problemen aanlopen kunnen ze altijd bij haar terecht.

Op dit moment werken er zes vrijwilligers. Op mijn vraag of zij nog vrijwilligers kan gebruiken, antwoordde ze positief. "Hoe meer mensen hoe meer aandacht je kunt geven."

Lia van der Laan, foto Ger Koper

Samen denken in mogelijkheden.
Veilig en met aandacht.

Body & Beauty
medisch pedicure & schoonheidssalon
Jacob Catslaan 46, Leiden
Tel: 071-5761755
www.body-and-beauty.nl

Plesmanplein & Vondelkwartier

De Leidse Ring Noord is een onderdeel van de ringweg die doorgaand verkeer om het stadscentrum van Leiden en de dorpskern van Leiderdorp leidt. De gemeente Leiden ontwikkelt de Leidse Ring Noord om de doorstroming aan de noordzijde van de Leidse Ring te verbeteren en tegelijk te zorgen voor meer ruimte voor fietsers en voetgangers. De Plesmanlaan maakt hier onderdeel van uit. In dit project wordt met name het kruispunt Plesmanlaan - Vondellaan - Darwinweg aangepakt. Onderdeel van het plan is het realiseren van drie fiets- en voetgangersonderdoorgangen, het rechte trekken van het kruispunt en het verplaatsen van het fietspad aan de Darwinweg naar de westzijde (aan de kant van de entree van Naturalis). De kaders voor dit plan zijn in het voorjaar van dit jaar definitief vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan het uitwerken van het ontwerp en aan de voorbereiding voor het contract met de aannemer die de werkzaamheden gaat uitvoeren. Ook wordt het faseringsplan opgesteld waarin duidelijk wordt op welke manier de werkzaamheden straks uitgevoerd gaan worden. Om de buurt over de vorderingen te informeren, komt er informatieavond begin volgend jaar. Hierover wordt de buurt te zijner tijd geïnformeerd.

Naast de Plesmanlaan wordt gewerkt aan een andere grote ontwikkeling, namelijk de Gebiedsvisie Vondelkwartier. Deze is op 27 oktober ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. Hierin staan de ontwikkelkaders en de ambities voor het Vondelkwartier. Het is geen eindplan, maar geeft richting aan de ontwikkelingen en laat zien wat er mogelijk is. Het biedt de kans om het Vondelkwartier te ontwikkelen tot een levendige stadsbuurt, waarbij bereikbaarheid van de buurt, meer groen en duurzaamheid belangrijke uitgangspunten zijn. De gemeenteraad neemt naar verwachting in december een besluit over de gebiedsvisie. Na vaststelling van de gebiedsvisie gaan de initiatiefnemers aan de slag met het vormgeven van de plannen.

Kijk voor meer informatie op:
leiden.nl/leidsering en leiden.nl/vondelkwartier.

Sylvia van Oevelen, projectleider gemeente Leiden

Echt iets lekkers!

Raaphorst

BROOD & BANKETBAKKERIJ

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
T/F (071) 576 12 74

Lage Mors tegen hoogbouw

Op 18 november jl. was er een online informatiebijeenkomst georganiseerd door de gemeente over de gebiedsvisie Vondelkwartier. Voor wie het nog niet weet: de naam Vondelkwartier is toebedeeld aan het stuk Vondellaan het dichtst bij het station, daar waar nu het Motorhuis en de Mercedesdealer zijn. Deze bedrijven gaan daar weg, zodat er plaats zal zijn voor ja, voor wat? Dat staat nog niet vast. In de gebiedsvisie is sprake van woningbouw met hoge torens tot 70 meter hoog. Dit tot grote verontrusting van de bewoners van de Lage Mors. Er is een actiecomité opgericht onder de naam SOS Mors. Er zijn handtekeningen verzameld.

De online informatie-avond

De online informatieavond werd goed bezocht. De bezorgde bewoners konden via chat vragen stellen en opmerkingen maken. Die vragen zijn vervolgens door de gemeenteambtenaren uitgetikt en beantwoord. Heel vaak antwoordt de gemeente "De woningbouwopgave is afkomstig van het Rijk". Dus er moeten wel woningen worden gebouwd in Leiden. Dat vindt het comité SOS Mors ook. Maar zo hoog? Dan antwoordt de gemeente weer dat de onderbouw niet zo hoog wordt, en dat de "slanke" torens verder van de bestaande bebouwing af komen te staan. Het comité SOS Mors heeft intussen een alternatief uitgewerkt en op de site geplaatst, zie www.sosmors.nl. Dit alternatieve plan voorziet ook in meer groen voor de buurt, een groene verbinding met het Kweeklustpark.

Op 24 november was er een raadscommissievergadering waarin SOS Mors en bezorgde burgers die spreekrecht hadden gevraagd hun mening konden geven over de gebiedsvisie. Op 15 december zal de gebiedsvisie in de gemeenteraad ter tafel liggen.

Hilde van Dijk

Kindertaptoe

Een lint van licht in de mors

Vanwege Corona was er dit jaar geen grote viering van het Leidens ontzet. Dus ook geen taptoe in de stad. Maar wel in de Bockhorst en de Lage Mors. Kleurige versierde fietsen en skelters begeleid door een straatorgel trokken door de wijk. Toch een beetje 3 Octobergevoel.

Wendy Buysse, foto's Chantal ter Haar

Ga Goed, energie besparen

De bouwmarkten doen goede zaken in deze periode nu mensen veel thuis zijn. Er wordt geklust, verbouwd en verbeterd. Heeft u er al over gedacht om uw woning energiezuiniger te maken? Dat kan vanaf een paar tientjes.

Op www.morsetekens.nl kunt u lezen over de Gagoed-vouchers waarmee u tot €70 kunt terugkrijgen voor artikelen zoals LED-lampen of radiatorfolie. Misschien is dit een goede aanleiding om te onderzoeken waar in uw woning nog verbetering mogelijk is.

Koudebruggen geven kou van buiten door naar binnen. De meest in het oog springende zijn ruiten die onvoldoende zijn geïsoleerd, metalen kozijnen of glas-in-lood ramen. Maar ook vloerisolatie, waarvan de bevestiging loslaat, kan als koudebrug fungeren. Het leidt tot een onaangename koude luchtstroom in uw woning. Voor- en achterdeuren zijn ook bekende 'boosdoeners'. U kunt dit vrij eenvoudig oplossen door dikke gordijnen bij de deuren te plaatsen, tochtstrips en achterzetramen bij uw kozijn of glas-in-loodramen aan te brengen. Een voordelige optie om ramen te isoleren is het aanbrengen van raamfolie. Bij metalen kozijnen of een koudebrug op de vloer kunt u het beste een deskundige inschakelen. De wijkambassadeurs kunnen u helpen aan betrouwbare adressen.

Energietabel

Bij het bepalen van de waarde van een woning wordt het energielabel belangrijk. Vanaf 2021 gaat het aanvragen van een energielabel €200 of meer kosten, omdat er een inspectie aan uw woning moet plaatsvinden.

Wij gaan GOED!

Bespaar ook op energie.

€ 70,-

Koop nu energiebesparende producten en ontvang € 70,- retour.

Leiden

gagoed.nl

Tot het einde van dit jaar is het slechts een eenvoudige administratieve handeling van een paar euro, waarbij u via een webapplicatie de gegevens over uw woning invult en opstuurt naar een gecertificeerd bureau. U krijgt dan een energielabel dat aan de eisen voldoet.

Yung Lie, wijkambassadeur

Ga Goed, Ga LED

Zelf heb ik reeds gebruik gemaakt van de Gagoed-voucher. Ik heb hierbij gekozen voor een van de simpelste aanpassingen die je kunt doen om een woning energiezuiniger te maken: mijn lampen vervangen. De dagen worden korter, de lampen worden steeds vroeger op de dag aangezet. Vaak zit de lamp al jaren op zijn plaats zonder dat er iemand naar omkijkt. De lamp doet immers wat van hem verwacht wordt, hij geeft licht. Het verschil qua energieverbruik tussen een ouderwetse gloeilamp of halogeenlamp en een LED-lamp kan oplopen tot wel 90%. Daarnaast gaat een LED-lamp tot wel 50 keer langer mee dan een gloeilamp en tot wel vijf keer langer mee dan de meest recente spaarlampen.

Zeker nu ieder huisadres de Gagoed-voucher heeft ontvangen kun je met een relatief kleine investering impact maken. Het inwisselen van de bon is daarnaast eenvoudig. Je hoeft enkel een bon of factuur aan te leveren waaruit duidelijk wordt dat de getroffen maatregel aan de eisen voldoet. Kleine moeite, groot verschil. Ga Goed, Ga LED!

Rémon de Jong

té Goed. bon

GOED aan de slag!
Kleine maatregelen, GROOT verschil

Maak ook jouw huis duurzamer met deze GOED actie. **Investeer nu in energie-besparende maatregelen** en ontvang 70 euro van je investering terug of wissel de bon in voor een gratis energieadvies t.w.v. 70 euro!

Op zoek naar inspiratie of persoonlijk advies? Neem dan contact op met je wijkambassadeur. Ze helpen je graag! Bewoon je een monumentale woning? Kijk dan eens op degroenenemukaart.nl voor meer verduurzamingsadvies.

€ 70,-

gagoed.nl

OP-OP: Max. 1 bon voor woningeigeners/adres. Er kan slechts een beperkt aantal tegedbonnen worden ingewisseld.

Update over het Werninkterrein

De gemeente Leiden stelt de komende maanden een gebiedsvisie op voor de herontwikkeling van het Wernink-terrein; het voormalige bedrijventerrein tussen de Rijn, het spoor en het bedrijventerrein Amphoraweg. In juni en oktober heeft u als wijkbewoner al mee kunnen denken via het platform doemee.leiden.nl én op een bijeenkomst die op het terrein van de oude betonfabriek werd georganiseerd.

De komende tijd kunt u nog op verschillende manieren meedenken over de ontwikkeling van het Werninkterrein!

- In januari wordt het verkeersonderzoek gepresenteerd en kunt u hierover uw mening geven
- Eind januari of begin februari kunt u reageren op de concept-gebiedsvisie voor het Werninkterrein

Houdt u het platform doemee.leiden.nl in de gaten voor de laatste informatie over deze activiteiten?

Omdat er in deze wijk geen wijkvereniging is, komt de gemeente graag in contact met wijkbewoners die actief over de plannen voor het Werninkterrein willen meedenken.

Heeft u hier interesse in? Neem dan contact op met projectleider *Carlo Cornelis* via c.cornelis@leiden.nl

Modelshow bij de betonfabriek

Op een regenachtige dag waren we uitgenodigd om te kijken naar de plannen van de gemeente over het terrein van de voormalige betonfabriek Wernink. We werden ontvangen door twee dames die ons een enquête en pen in de handen drukten.

Bij de betonnen gebouwen stonden een paar partytenten te wapperen in de wind. Ter plaatse werden op een aantal borden vijf uitgangspunten vermeld en drie modellen getoond voor de ontwikkeling van dit gebied. Het idee was dat we voors en tegens van de drie getoonde modellen zouden melden.

Een paar dagen later zette ik mijzelf er toe om de enquête in te vullen. De uitgangspunten, kernwaarden, leverden geen problemen op. Maar toen ik nog eens goed naar de drie modellen keek, begon ik wat argwaan te krijgen. Hoe groot was dat hele terrein nu eigenlijk. Lang weliswaar, maar niet zo breed toch? Waarom zag ik de spoorlijn niet liggen vanaf de waterkant gezien? En waar was de spoorbrug? De huizen waren ook merkwaardig getekend met boomkruinen van de halve breedte van het huis. Perspectief kan vertekenen, dat weet ik, maar dit leek me toch te kras. Nog verder nadenkend vroeg ik mij af hoe de verbinding naar de Mors was gesitueerd. Er zou een tunnel kunnen komen, maar daarachter past ternauwernood een rotonde op de breedte van het terrein. Je moet hier echt een maquette van zien om te kunnen beoordelen hoe het er in werkelijkheid uit komt te zien. Een "virtual reality" ervaring zou ook kunnen, maar dan is vertekening toch ook niet te vermijden. De conclusie is in ieder geval, en dat hebben we de organisatie terug gegeven, dat een realistischer beeld van de plannen nodig is om te zien wat er echt gaat gebeuren.

Ger Koper, foto's Joan Goselink

Dieren van de Mors

Kwikstaarten: staarten die kwikken, kwikkelen = wiebelen, schommelen. Ons land kent er drie vogelsoorten van. In de trektijd kun je ze alle drie op veel plekken tegenkomen, zoals Lucie Ritter bewijst met haar foto's van een dak op de Alexander Dubcekplaats.

De gele kwikstaart is in de stad alleen aan te treffen tijdens de najaars- en voorjaarstrek. In de winter zijn ze allemaal zuidwaarts gevlogen. Ze broeden in ons land vooral op akkerland en tegenwoordig nauwelijks meer in weidegebieden; er is sprake van lichte achteruitgang. Ze zijn te herkennen aan hun volledig gele onderkant en aan een olijfgroene of grijsgroene rug. Ze hebben nooit een zwarte keel. (Zie foto rechts van Lucie Ritter.)

De grote gele kwikstaart is het meest te zien in de winter, overal in het land, maar speciaal in de randstad. Het betreft vooral broedvogels uit noordelijker streken; de toename daarvan is opvallend. De grote gele kwik broedt langs sneller stromend water, in Nederland alleen in het oosten, tot Midden-Brabant en de Utrechtse heuvelrug, met zwaartepunten in Zuid-Limburg, de Achterhoek en Twente. De broedverspreiding is in Nederland gegroeid, de broedaantallen niet. In de winter scharrelen ze op hun zoektocht naar water- en oeverdijtjes door het hele land langs de oevers van allerlei wateren.

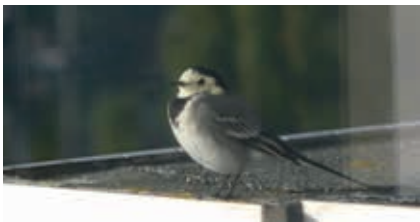
Maar ze weten de beestjes ook op te sporen op platte daken, vooral als er plasjes staan (zie foto rechts van Lucie Ritter). Het verschil in verenkleed met de gele kwikstaart is best lastig. In de winter is de buik altijd wit, borst en stuit lichtgeel. De bef kan wit of donker zijn. De bovenkant is vooral grijsig. Hij heeft verder de langste staart van de drie soorten.

De witte kwikstaart is de bekendste van het drietal. Bij ons een gewone trekvogel, schaarse wintergast maar vooral algemene broedvogel. Al is het aantal broedparen flink afgenomen. Als ik op Waarneming.nl kijk, zie ik ze nauwelijks ingevoerd voor de Mors zelf, al helemaal niet in de broedtijd. Hoewel de "akker-mannetjes" (hun bijnaam) vooral plattelandsvogel zijn met hun nesten op de bodem, onder bruggen of op de boerderij, nestelen ze ook in nissen op daken van industrie- en bedrijventerreinen. Zoals in het Bio Science Park of bij Holiday Inn, waar ik wél stippen op de verspreidingskaart zie. In milde winters blijven er bij ons wat witte kwikken hangen; vriest het flink, dan trekken ze verder zuidwaarts. Ze eten insecten in de vlucht gevangen na een sprintje, verder bodemdijtjes, en 's winters ook zaden. De witte kwikstaart heeft altijd een donkere bef; de kruin kan zwart zijn (zie foto rechts Gerard van der Klugt) of 's winters grijsig.

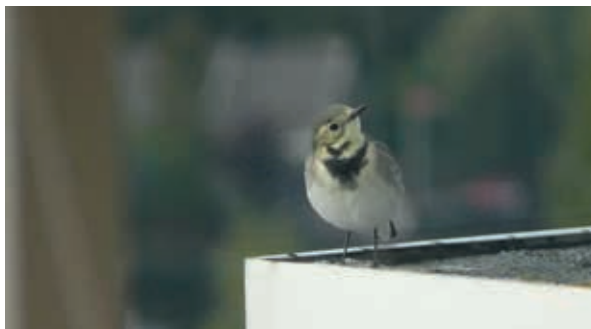
Sommige exemplaren hebben in de winter een gele tint op de kop, vooral eerstejaars vogels (zie foto Lucie Ritter hieronder).

Hoewel kwikstaarten tot de zangvogels horen, moeten ze het niet hebben van prachtig gefluit. Evenmin van spectaculaire roepgeluiden. Hun zachte roepjes herken ik wel, alleen niet op soort. Maar als ik ze met hun fraaie uiterlijk zie rondscharrelen, alsmaar "kwikkend", dan wordt ik ook wat kwieker, energieker.

Meer info: www.vogelbescherming.nl

Gerard van der Klugt, foto's Lucie Ritter en Gerard vd Klugt.

Woongroep bij GGZ-Rivierduinen

Als u over de Diamantlaan loopt richting Robijnhof ziet u wel eens mensen van een woongroep buiten een sigaretje roken. Er is weinig bekendheid in de Mors over de achtergrond en het (samen)leven van de mensen in Beschermd wonen. Daarom maakte ik een afspraak met twee bewoners en de zorgcoördinator via Ismail Gaier, een zorgmedewerker.

Bij binnenkomst in de huiskamer viel de positieve, gezellige sfeer op en werd ik geraakt door de spontane en soms grappige opmerkingen. De bewoners hebben een goede onderlinge band en zijn zorgzaam voor elkaar, zegt zorgcoördinator Mandy van Gameren. De mensen hebben allemaal wat, maar hier kunnen ze zichzelf zijn. Kwam het daardoor dat de sfeer zo

ongedwongen en prettig overkwam? Ik was meteen verkocht.

Kunt u iets vertellen over de bewoners van Beschermd wonen en hun achtergrond?

Mandy: Er wonen hier 33 oudere mensen met een psychiatrische achtergrond die langdurige zorg nodig hebben. Het kan gaan om bijvoorbeeld chronische depressie, schizofrenie of een bipolaire stoornis. Soms hebben de mensen vroeger een heel gewoon leven gehad, maar op een bepaald moment kwam de psychische aandoening in hun leven en werd alles anders.

Waar streven jullie naar bij de zorg en begeleiding van de bewoners?

Mandy: Wij willen warme zorg bieden, dat het leven voor de bewoners zo prettig mogelijk is, kwaliteit van leven.

Onze visie is ook dat de mensen de regie over hun eigen leven zoveel mogelijk behouden. We denken mee met wat iemand zelf wil blijven doen. Maar wanneer het niet meer gaat, staan we klaar om te helpen.

Lies: De begeleiding is zóó en ze steekt lovend haar duim op richting Ismail, haar begeleider. Maar als er wat is dan blijf ik daar niet mee zitten hoor, dan spreek ik het uit. Dan kom je weer verder met elkaar. Dat hoort er ook bij. En ik doe graag mee met de activiteiten. Ieder jaar is er een bewonersvakantie. In een koortje kunnen we ons lekker uitleven met zingen. We doen spelletjes en natuurlijk is er op zijn tijd bingo! Door corona liggen deze activiteiten nu stil, maar de mensen kunnen nog wel naar het dagactiviteitencentrum (voorheen fietsenzaak) aan de Diamantlaan waar ze creatief bezig kunnen zijn.

Waarom een woonplek in een gewone wijk? Hoe bevalt het in de Mors?

Mandy: De laatste jaren is het beleid dat bewoners die dat willen zoveel mogelijk gewoon meedoen in de samenleving. Zelf je boodschappen doen in de supermarkt bijvoorbeeld. En iedere maandagmiddag is er kookgroep. Dan maken een aantal bewoners samen een heerlijke maaltijd klaar. De bewoners willen zich

net zo voelen als jij en ik. Verder bevalt het prima op deze plek in de Mors. Het is een rustige en prettige wijk.

Hans: Vroeger in mijn jeugd woonde ik in de Hakbijlenbuurt*. Toen had iedereen in de straat contact met elkaar. De deur stond de hele dag open en 's avonds ging het touwtje uit de brievenbus. Iedereen kon zo bij elkaar binnenlopen. We waren arm maar de buurt was vreselijk gezellig. En op mooie zomeravonden ging een buurman vaak accordeon spelen en werd er volop meegezongen. Daar werd ook nooit over geklaagd, want de mensen konden wat van elkaar hebben omdat ze een band met elkaar hadden. Het was toen heel anders. Nu leeft iedereen meer voor zijn eigen.....? Maar hier kunnen we 's avonds altijd gezellig wat drinken, we praten wat af!

* zo werd de Transvaalbuurt in de volksmond genoemd.

Vinden de mensen het prettig wanneer wijkbewoners contact maken?

Mandy: Iedereen wil als mens gezien of gehoord worden, ook deze mensen. Maar ook een hartelijke groet of een attent gebaar kunnen al goed doen. De behoefte aan een praatje met vreemden ligt verschillend bij de bewoners. Een nieuw contact kunnen de mensen wel spannend vinden. Het moet niet geforceerd gaan. Je moet het een beetje aanvoelen. Je merkt het snel genoeg of iemand ervoor open staat.

Toen ik terug naar huis liep, dacht ik: Wat is het binnen gezelliger, warmer dan je aan de buitenkant zou vermoeden. Maar is dat ook niet hard nodig wanneer mensen getroffen worden door een psychische aandoening. Dan is het belangrijk dat er goede zorg is zoals hier in de Mors.

Rien Leijdekker, foto GGZ Rivierduinen

Tiny Forest voor Park Kweeklust

Kinderen van de Pacellischool plantten op 26 november 2020 een Tiny Forest in park Kweeklust. Ze deden dit samen met IVN Natuureducatie, Hoek Hoveniers en gemeente Leiden, uiteraard volgens richtlijnen van het RIVM. Het nieuwe minibosje is een aanwinst voor de buurt en heet Het Zweefvliegbos.

Park Kweeklust is een stuk biodiverser!

Op een oppervlakte zo groot als een tennisbaan staan 20 á 30 verschillende soorten bomen en heesters. Zij zullen de komende jaren uitgroeien tot een minibos, waar zowel de basisscholen als buurtbewoners gebruik van kunnen maken. Een aantal leerlingen van de Pacellischool adopteerden hun eigen boom door er een houten boomlabel aan te hangen. Zo kunnen zij de groei van hun boom het hele jaar door volgen.

zweefvliegbus.

Leren in en van de natuur

Spelen en leren op groene plekken heeft veel voordelen. Kinderen kunnen er hun creativiteit kwijt en spelen gevarieerder. Ook is het een buitenlokaal dat leerkrachten kunnen gebruiken voor het dagelijkse onderwijs in een contextrijke omgeving. Bijvoorbeeld bij leren over de Nederlandse natuur, zoals over

bodemdiertjes en planten en bomen.

Het is een gezonde en inspirerende plek waar kinderen zowel fysiek als sociaal leren in en van de natuur.

Inheems bomen en heesters

Een Tiny Forest bestaat volledig uit inheemse bomen en heesters. Deze soorten hebben zich na de laatste ijstijd spontaan in Nederland gevestigd. Inheemse planten zijn beter bestand tegen ziektes en trekken meer bijen, vlinders en vogels aan dan exotische soorten. Daarnaast plant IVN in stedelijk gebied; de plek waar vergroening het hardst nodig is.

tiny-forest-zaandam---credit-ivn-natuureducatie..

Buurtbewoners welkom

Naast de leerlingen zijn ook ouders, buurtbewoners en voorbijgangers van harte welkom in het minibos. Je kunt er even tot rust komen, vogels kijken of van de bloemen genieten. Ook voor de actieve buurtbewoner is er genoeg te doen: de eerste jaren kan het minibos wel wat hulp gebruiken. Zo hebben de bomen

bij droogte wat extra water nodig en halen we soms snelgroeïende kruiden weg zodat de jonge boompjes niet verstikken.

Meer weten?

Kijk op tinyforest.nl of neem contact op met projectleider Dylan Haanappel, d.haanappel@ivn.nl

Winnaar van de herfstpuzzel

Hannie van Hooidonk is de winnares van de herfstpuzzel. Graag wilde ik haar bezoeken en de prijs overhandigen. Helaas is Hanne door ziekte niet in staat mij te ontvangen. Ze vindt het heel leuk dat ze heeft gewonnen en wil het bedrag schenken aan een goed doel of we mogen het gebruiken voor een eenmalige donatie aan Morsetekens. Ik mailde haar dat Morsetekens elke bijdrage in deze tijd goed kan gebruiken.

Hannie vindt het prima het bedrag aan Morsetekens te schenken. Dat is geweldig. Hannie heel erg bedankt en beterschap, ook namens de redactie.

Lia van der Laan

Nog even over de Agaatlaan

In het vorige nummer kwamen de problemen, die mensen ondervinden bij de verbouwingen aan de Agaatflat, aan de orde. We schreven ten onrechte dat de bewonerscommissie zich wilde onthouden van commentaar. De bewonerscommissie was echter een juridische procedure begonnen, waardoor zij op dat moment geen uitspraken kon doen. Uit de juridische procedure is recent een schikking voortgekomen over één doorzichtig glaspaneel in de huiskamer onder voorwaarde dat onder de huurders een draagvlak van 85% wordt gevonden.

Ook zullen de acht liften in overleg met de bewonerscommissie en de Huurders Belangen Vereniging Leiden goed worden gereviseerd. Zo kunnen die liften de komende 10 jaar zonder grote probleem goed werken.

Sjon Zwart / Ger Koper

Chi Kung - Tai Chi

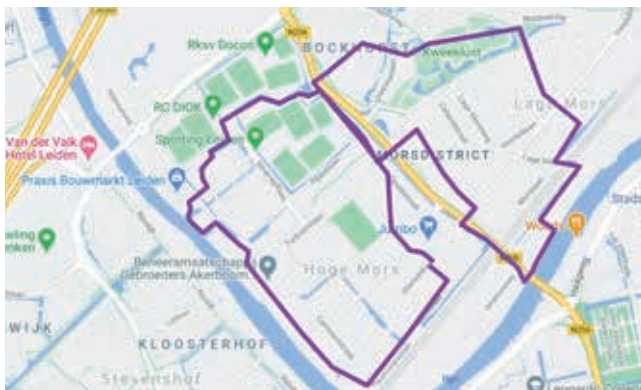
Slowfood for body and mind

www.taichileiden.nl

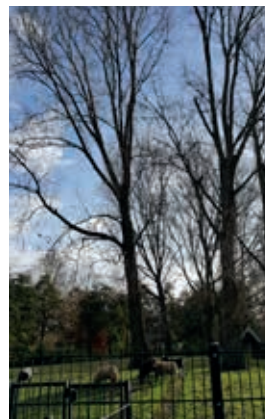
06-29518441

Groene Mors8-wandeling

De corona-pandemie biedt de mogelijkheid om eens wat nader de buurt te verkennen. We nemen u daarom mee op een wandeling langs wat groene delen van de Mors.

We beginnen bij het Diamantplein en lopen de Topaaslaan op naar de ingang van het Morspark. Door de inspanningen van de stichting Morslint is het park een multifunctioneel park geworden en een ware ontmoetings-plek voor jong en oud. We steken diagonaal over door het park en aan het eind van de Opaalstraat lopen we verder naast het fietspad langs de Doctor Lelylaan. We worden omhoog geleid langs wat grote knotwilgen en lopen rechtsaf over de fietsbrug rechtdoor de trap af naar de Bockhorst. Na de trap gaan we verder rechtdoor en volgen de naar rechts afbuigende Louis Elsevierstraat over de brug richting de kinderboerderij van het park Kweeklust. Op het veld staan een paar grote populieren, die boomsoort doet het prima in onze wijk.

Populieren bij kinderboerderij

Aan de andere kant van het park slaan we bij de Jacob Catslaan rechtsaf en lopen verder deze lommerrijke laan af tot bij de Vondellaan. We steken over – bij de zebra – en lopen de P.C. Hooft-

Elzen langs de PC Hooftlaan

We lopen tussen de hekken van de dierenweide door en steken dan het fietspad over. We vervolgen het pad in het park in de lengterichting met links de hoogbouw aan de Jan Luykenlaan en rechts de laagbouw aan de Constantijn Huygenslaan. Het is een park dat aan de bewoners veel mogelijkheden biedt tot ontspanning. De drie kleine boompjes links voorbij de speeltuin zijn Anna Paulownabomen met het grootste boomblad in Nederland.

Anna Paulownabomen in Kweeklust

laan met uitzicht over een schitterende elzenrij langs de spoorlijn.

Bij de Lage Morsweg, op de hoek met twee gigantische populieren, gaan we linksaf het viaduct onder de spoorlijn door en daarna rechtsaf de Morsweg in.

Bij de Bothastaat gaan we linksaf en vervolgens rechtsaf de Morskade (of Morskade volgens het straatnaambordje meteen links) op. Langs de Rijn staan halverwege deze straat bankjes om even uit te

Houtzaagmolen Heesterboom vanaf Morskade

kijken over de Rijn naar houtzaagmolen de Heesterboom. We lopen helemaal door tot aan de Doctor Lelylaan. Hier kunnen we de trap op en dan rechtsaf. Maar is het niet veel leuker om door het tunneltje onder de Doctor Lelylaan naar de Amphoraweg te lopen? Daar hebben we dan een prachtig uitzicht over de Rijn en de woonboten aan de Haagweg. We gaan rechtsaf langs het parkeerterrein (dus niet de trap op) waar een paar prachtige struiken, vibernum genaamd, staan. Die met de kleine wit-rose bloemetjes. Bij het oversteken van de Amphoraweg

Vibernum bij parkeerterrein Amphoraweg

zien we een hele voortuin vol platanen. We vervolgen de weg onder de spoortunnel door. Daarachter kruist het trottoir met een schelpenpad.

Als u genoeg gewandeld heeft kunt u hier op het schelpenpad linksaf gaan en vervolgens bij het Granaatplein over het gras rechtsaf om weer bij het beginpunt bij het Diamantplein aan te komen. Wij lopen verder en nemen het schelpenpad rechtdoor naar de fietstunnel waar we de trap af kunnen

de tunnel in. Aan de andere kant van de tunnel gaan we linksaf de Storm Buysinghstraat in. Het is haast niet meer voor te stellen dat begin jaren vijftig van de vorige eeuw hier links de pols lag en je helemaal naar de Hoge Morsweg uit kon zien!

Bijna aan het eind van de straat gaan we linksaf het Simon Stevinpad op en aan de andere kant van de tunnel gaan we rechtsaf. Op de hoek met de Opaalstraat aan de rechterkant staan twee mooie Amberbomen. We gaan hier rechtsaf. We volgen weer het trottoir naast het fietspad.

Amberboom bij Simon Stevinpad.

Inderdaad, hier hebben we al eens gelopen, maar dat heb je met een 8. Nu gaan we echter vóór de fietsbrug linksaf naar beneden. Aan weerszijden zien we sportvelden, langs het pad veel knotwilgen. Helemaal beneden komen we uit bij de 3-Octoberhal met een parkeerterrein dat door de week gonst van de rijles-instructeurs met leerlingen. Linksaf en bij de zebra de Smaragdlaan oversteken om vervolgens rechtsaf in de richting van de Hoge Morsweg te lopen.

De eerste afslag links is de Onafhankelijkheidsweg en die gaan we in om vervolgens rechtsaf te gaan, de Steve Bikostraat in. De weg buigt naar links de Jan Palachstraat in. Bij de kruising met de Pal Maletterstraat gaan we rechtsaf en steken de Hoge Morsweg over en lopen over het voetpad het schelpenpad in. We komen bij een kade die is ingericht voor gehandicapte (en ge-wone) visliefhebbers. Hier hebben we weer een aardig uitzicht over de Rijn met rechts het Haagsche Schouw en links de bus-brug (de Stevensbrug) met daar achter de spoorbrug.

Aan de andere kant van de kade kunnen we linksaf de Amalrikplaats uit en rechtsaf langs de Engelbertha-hoeve de Hoge Morsweg vervolgen. Bij de busbaan steken we over en gaan weer rechts de Hoge Morsweg op. De pittoreske huizen langs deze weg zijn altijd de moeite waard om nog eens te bekijken. Langs de hele Hoge Morsweg staan oude kastanjabomen, veel zijn aangetast.

Aan het eind van de Hoge Morsweg stuiten we op de spoordijk en kunnen we linksaf langs de Aquamarijnstraat onze weg vervolgen. Bij de Amethistkade kunnen we rechtdoor het schelpenpad op dat parallel aan de Azurietskade loopt. Er staan een aantal grote treurwilgen langs dit pad. Het pad loopt uiteindelijk langs het Granaatplein. Omdat er geen pad is, steken we het gras over om naar het beginpunt bij het Diamantplein te lopen.

Natuurlijk kunt u de wandeling op elk ander punt beginnen ... en eindigen, kijkt u maar op het kaartje op mors8.morslint.nl wat voor u het handigste is.

Ger Koper met medewerking van Lia van der Laan en Wim Pompe

Kastanje aan Hoge Morsweg

Cultuurcoaches in de wijk

Iedere maandagochtend zijn in het Huis van de Buurt Morschwijk cultuurcoaches aanwezig van 10.00 – 12.00 uur. Opgezet door BplusC doen zij iets aan kunst en cultuur met kinderen, ouderen en mensen met een zorgvraag in onze wijk.

De coaches hebben creatieve opdrachten online en aan huis, bijvoorbeeld *KLEUR MIJ IN*, een online tekening, die je kan afdrukken en inkleuren.

Culturele tip van de coaches!

Dansblok Leiden bezorgt tijdens de feestdagen live gedanst duetten aan uw deur of raam. Feestelijk gekleed performen ze een stuk van ongeveer 8 minuten aan huis. U kunt kiezen tussen Glow (lyrisch en meeslepend) en Dazzle (kracht met beats). Kijk voor meer informatie op www.dansblok.com.

Verhalen van uw familiegeschiedenis

Uit wat voor familie komt u? Welke bijzondere dingen in uw familie heeft u meegemaakt. De coach komt aan huis om alles op te schrijven. Elk verhaal komt in een boek en u ontvangt tevens een aandenken.

Maak een afspraak door te bellen naar 06-1144 2717 of mail naar cultuurcoach@bplusc.nl. Kijk voor meer informatie op www.cultuurcoachleiden.nl/leiden-vertelt.

Lia van der Laan

Gezondheidscentrum Vondellaan
Vondellaan 35Ac
2332 AA Leiden

071 5761757
info@fysiotherapievondellaan.nl

U bent van harte welkom voor:

- ✓ Algemene fysiotherapie
- ✓ Manuele therapie
- ✓ Kinderfysiotherapie
- ✓ Psychosomatische fysiotherapie
- ✓ Oedeemfysiotherapie
- ✓ Handfysiotherapie
- ✓ Dry needling
- ✓ Orthopedische revalidatie
- ✓ Valpreventie

Meer info op www.fysiotherapievondellaan.nl

Groenonderhoud in de Mors

De Mors kent tot tevredenheid van de meeste Morsbewoners veel groen, maar hier en daar is er onduidelijkheid over het onderhoud. Morstekens stelde enkele vragen aan Nicolet Jansen, communicatie-adviseur Gemeente Leiden.

Soms wordt geschermd met biodiversiteit en op andere plaatsen wordt alles plat gemaaid. Wat is het beleid van de gemeente?

Uitgangspunt is dat we alle “nutteloze” gazons, dat wil zeggen gazons die niet gebruikt worden voor recreatie of nodig zijn voor de verkeersveiligheid omzetten naar bloemrijke bermen. Het lukt niet om alles in een keer om te zetten, we pakken dit pleksgewijs aan. De noodzaak om te maaien blijft, om bosvorming te voorkomen. We maaien bovendien met in achtneming van de biodiversiteit, maar soms moet er “botweg” gemaaid worden, dwz vaker maaien om de bodem te verschraken, zie www.gagoed.nl/biodivers-maaien-in-leiden. Bij heesters (struiken) proberen we onze werkwijze ook aan te passen, vaker snoeien zorgt er voor dat er minder ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn.

foto Buro JP

SKIKO'S
DailyCafé
Fresh pizza's, pasta's & more...

Bestel **online** via de site
en blijf op de hoogte van
onze **acties**

Meld je aan
en spaar voor **korting!**

WWW.SKIKOS.NL

Lage morsweg 20 | 2332 XC | Leiden

☎ 091 366 5308 | @skikosdailycafe | @skikosdailycafe

De trottoirs worden eens in de zoveel tijd van onkruid ontdaan. Daarbij worden regelmatig geveltuinen en boomspiegels niet ontzien. Op andere plekken wordt onkruid gelaten waar het duidelijk is dat dat hinder veroorzaakt. Wat zijn hier de richtlijnen?

Alle verharding – straten en stoepen – in Leiden dient op “beeldkwaliteit B” onderhouden te worden. Dat is een afspraak met de gemeenteraad. Deze beeldkwaliteit wordt met foto’s aangegeven. Welke frequentie van onderhoud daarvoor nodig is, is aan de aannemer. Hij krijgt betaald naar beeld en niet naar de hoeveelheid geleverde arbeid. Het is de taak van de aannemer om in een warme zomer te checken of het onkruid harder groeit. Dat geveltuintjes en boomspiegels soms – per ongeluk – worden meegenomen, is zeker niet de bedoeling. De geveltuintjes en boomspiegels die bij de gemeente zijn aangemeld, staan bij ons in het beheersysteem. Die gegevens ontvangt de aannemer ook. Echter het blijft mensenwerk en een foutje zit in een klein hoekje. Wanneer de aannemer de geveltuin of boomspiegel per ongeluk kapotmaakt, zal hij de schade vergoeden. Dat is de afspraak die wij hebben gemaakt. We roepen iedereen, die een geveltuintje of boomspiegel bijhoudt, op dit te melden via het speciale e-mailadres: aandeslag@leiden.nl. Deze kunnen wij dan alsnog bij de aannemer aanmelden. Daarnaast wordt een speciaal soort plaatje bij deze tuintjes geplaatst als extra signaal: dit wordt bijgehouden door bewoners, laat dit tuintje met rust.

Biodiversiteit is een mooi ding maar in een stadse omgeving hebben we ook te maken met kinderen die overall spelen. Al te hoge wilde begroeiing nodigt ongedierte uit, zoals teken, die we liever van kinderen vandaan houden. Anderszins is het fijn dat kinderen

een beetje natuur kunnen verkennen. Hoe wordt dit in de Mors geregeld?

In de Mors is het niet anders dan in de rest van Leiden. Waar mogelijk krijgt de (biodiverse) natuur de kans. Bewoners genieten immers – zeker in coronatijd – van het bloeiende groen om te hoek. Natuurlijk moet het veilig zijn voor mensen, maar gezond verstand is ook belangrijk: brandnetels raak je niet aan, in de sloot spring je liever niet, etc. Dat moeten kinderen ook leren. Teken komen overal in Nederland voor en daar moeten we allemaal alert op zijn. Voor ouders van buitenspelende kinderen: het is aan hen om hun kind met regelmaat te controleren. En denk bijvoorbeeld aan bijen: we doen ons best om de voorwaarden zo gunstig mogelijk voor ze te maken, en ja zij kunnen steken.

De wethouder spreekt over stadstuinieren. In de Mors is er de wijktuin Morsmoes. Deze is opgezet met hulp van meerdere fondsverstrekkers. Is dat de bedoeling? Of wijst de gemeente terreinen aan die gebruikt kunnen worden en zo ja, wat zijn de regels?

De wijktuin Morsmoes is een mooi voorbeeld van stadstuinieren. In de Visie Stadstuinieren staat in de bijlage een lijst met voorbeelden van klein tot groot.

Daar staat meer informatie in, zoals wat de voorwaarden zijn voor een plek voor stad/buurttuin. Er is veel mogelijk, maar het kan niet overal.

De visie is tot en met 19 november te downloaden van de website van de gemeente onder inspraak (www.leiden.nl/inspraak). De gemeente gaat geen stukken aanwijzen. Bewoners moeten met een voorstel komen. Aanvragen lopen via SAMEN AAN DE SLAG (aandeslag@leiden.nl).

Men kan ook samen met een wijkbeheerder naar een plek kijken. Zij kennen de visie ook. Nu is echter nog niet alles ingeregeld, omdat de visie nog moet worden vastgesteld.

Vragen Ger Koper, antwoorden Nicolet Jansen

Theo's bakkerij

Theo is een leuke opgewekte creatieve man. Werkzaam in de kinderopvang ziet hij veel gezinnen met weinig financiële middelen. Vooral met de kinderen heeft hij te doen. Daarom is hij een nu een actie gestart waarbij 20% van de opbrengst naar Stichting Jeugddorp gaat zodat kinderen waarvan de ouders de financiële middelen niet hebben ook naar het Jeugddorp kunnen.

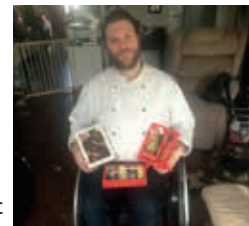
Hij maakt chocolade letters, bonbons met 12 verschillende vullingen, olieballen en appelbeignets. De pure chocolade is veganistisch, ook andere producten kunnen vegetarisch of veganistisch worden gemaakt. Theo werkt alleen op bestelling. De cacao is fair trade. In het verleden heeft Theo een bakkersopleiding gedaan en dat is te zien aan de wunderschone letters die kunstig versierd zijn met marsepein.

Het is een leuk cadeau om een ander mee te verrassen. En hoe meer u bestelt, hoe meer kinderen hij blij kan maken.

Wat is Jeugddorp Leiden?

Bij Jeugddorp zijn tijdens de lange zomervakantie allerlei activiteiten te doen voor kinderen tussen 6 en 12 jaar, zoals hutten bouwen, sport en spel, knutselen, theater en allerlei workshops zoals natuurbeleving, dansen of muziek maken om maar wat te noemen.

Voor Informatie, bel/sms/app naar 06-3811 6091

Of stuur een mail naar: theosbakkerij@outlook.com of via Facebook.

Lia van der Laan

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

...daar mag je *méér* van verwachten!

Van Polanen

**5 JAAR
GARANTIE
BIJ EEN E-BIKE***
*VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

**+
GRATIS
GROTERE
ACCU***

Morsweg 174 | 2332 ES Leiden | 071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

SLAG	?...	MUIS
WACHT	..?..	SPITS
KANTOOR	...?	RECORD
BLOEM	...?	AARDE
BRAND	?.	GEK
GAS	?	EMMER
HUIS	?....	DEUR
KLEDING	?.....	STRAAT
EI	..?..	HUIS
VOGEL	...?	PONT
ZOMER	?...	PERK
ZEE	..?.	NET
WAS	...?.	LIJN
VUUR	..?.	PLEK

Oplossing september 2020

WAS	<u>H</u> AND	CREME
SCHUIM	T <u>A</u> ART	BODEM
ZANG	KOOR <u>R</u>	KNAAP
AUTO	<u>M</u> MOTOR	RACE
PALMEN	B <u>O</u> S	RIJK
KALK	<u>N</u> NAGEL	SCHAAR
RIJM	L <u>I</u> ED	BOEK
GEITEN	<u>K</u> KAAS	BOER
TAAK	STRA <u>F</u>	ZAAK
OFFER	FE <u>E</u> ST	GEDRUIS
WATER	RAMP <u>E</u>	SPOED
SPEK	STE <u>E</u> N	SLAG
SCHOOL	PL <u>I</u> CHT	VERZUIM
ZEE	SCH <u>E</u> LPEEN	STRAND
HEKSEN	K <u>R</u> ING	GESPREK

Uitkomst: HARMONIKASPELER

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het eerste woord een nieuw woord vormt en met het laatste weer een ander woord vormt. Zet alle letters in de vraagtekens naast elkaar en u heeft de oplossing.

Stuur uw oplossing vóór 10 februari 2021 naar: info@morsetekens.nl. Onder de goede inzenders wordt een cadeaubon ter waarde van 15 euro verloot.

MÖRSETEKENS

